

Львівський національний університет імені Івана Франка

Географічний факультет

Кафедра туризму

Пояснювальна записка
до магістерської (кваліфікаційної) роботи
Магістр

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему :

Туристично-рекреаційна привабливість НПП Львівської області

Виконала: студентка II курсу, групи ГРТм-21с

Спеціальності 242 Туризм

Туристична діяльність _____
(шифр і назва напрямку)

Костишин Т. М. _____
(прізвище та ініціали)

Керівник доц. Монастирський В. Р. _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

ЛЬВІВ – 2023 року

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра туризму

Допущено до захисту.
Завідувач кафедри

проф. Мальська М.П.

„_____” _____ 2023 р.

Костишин Тетяна Миронівна

Туристично-рекреаційна привабливість НПП Львівської області

Магістерська робота

Спеціальність 242 Туризм

Спеціалізація – Туристична діяльність

Науковий керівник –
кандидат географічних
наук, доцент
Монастирський Володимир Романович

(підпис магістра)

(підпис)

ЛЬВІВ – 2023 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТУРИЗМУ НА ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЯХ.....	7
1.1 Історія започаткування природоохоронних територій.....	7
1.2 Основні поняття, функції, класифікація природоохоронних територій.....	11
1.3 Методи дослідження привабливості НПП для туризму.....	16
РОЗДІЛ 2. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ І ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗТАШУВАННЯ ПНП У МЕЖАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	23
2.1. Фізико-географічне положення ПНП	23
2.2. Природні туристичні ресурси НП Львівщини.....	31
2.3. Історико-культурні ресурси НПП.....	38
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ОБ'ЄКТІВ І РЕСУРСІВ ПНП.....	49
3.1. Атрактивні об'єкти і ресурси природнього походження національних парків Львівщини.....	49
3.2. Особливі історико-культурні дестинації у парках Львівської області	
3.3. Забезпеченість НПП інфраструктурними об'єктами і ресурсами.	58
РОЗДІЛ 4. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ У НПП ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	75
4.1. Проблеми з використанням території НПП	75
4.2. Перспективи розвитку туризму на основі привабливості об'єктів і ресурсів НПП.....	77
ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82

ВСТУП

Сучасний світ переживає час великих змін і викликів, серед яких особливе місце займає поєднання туризму і рекреації з підтримкою екологічної рівноваги та збереженням природного середовища.

Сьогодні природоохоронні території існують у всьому світі і включають в себе національні парки, заповідники, морські резервати та інші форми охорони природи. Цей факт показує еволюцію природоохоронних територій від їхніх початків до сучасного стану і відображає важливість їхньої ролі у збереженні біорізноманіття та захисті довкілля. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття є одним із пріоритетів охорони навколишнього середовища, а заодно і розвитком природно-заповідної справи.

Україна, як країна з багатою природною спадщиною та водночас складною політичною ситуацією, стикається з унікальними викликами та можливостями в галузі розвитку туризму та рекреації. Однією з ключових природних цінностей, які приваблюють як місцевих мешканців, так і іноземних туристів, є природні національні парки Львівської області.

Завдяки своїй багатогранності і біорізноманіттю, природні національні парки стали не лише важливими об'єктами для вивчення та збереження природи, але й значущими ресурсами для розвитку туризму та рекреації. Зокрема, Львівська область має в своєму арсеналі кілька природних національних парків, які здатні не лише відігравати важливу роль у збереженні біорізноманіття, але й стати центрами туристично-рекреаційної привабливості.

Однак, в умовах внутрішнього конфлікту та політичних напружень, збереження природи та розвиток туризму набувають особливого значення. Військові події та геополітичні перипетії в Україні створюють певні обмеження і виклики для розвитку туристичного сектора. Проте, саме в таких умовах важливо розглядати роль природних національних парків як потенційних факторів відновлення та розвитку регіонів, сприяючи економічному відновленню та підтримці збереження природи.

Загальні та конкретні аспекти розвитку туризму та функціонування туристично-рекреаційної сфери були представлені в наукових працях багатьох

вітчизняних вчених. Вчені досліджували туристично-рекреаційний потенціал Львівської області та аналізували особливості регіональної туристично-рекреаційної галузі.

Сергій М. Шепетюк, наприклад, звертав увагу на структуру та сучасний стан використання рекреаційно-туристичних ресурсів Івано-Франківської області в своїй роботі 2007 року.

Ганна В. Симочко вивчила туристично-рекреаційні ресурси Закарпатської області та визначила основні напрями їх раціонального використання у 2012 році. Олександр О. Семеген здійснив конструктивно-географічну оцінку рекреаційно-туристичних ресурсів Хмельницької області у 2014 році. Марія Ю. Паламарюк провела суспільно-географічний аналіз рекреаційно-туристичних ресурсів Буковинських Карпат у 2015 році. О. В. Пандерецький розглянув територіальну організацію промислового туризму Карпатського суспільно-географічного району та визначив основні напрями його вдосконалення у 2011 році. О. О. Бейдик розробив методологію та методику аналізу рекреаційно-туристичних ресурсів України у 2004 році.

Т. І. Божук досліджувала теорію, методологію і практику рекреаційно-туристичних дестинацій у 2014 році. О. О. Клапчук охарактеризувала територіальну диференціацію, оцінку та напрями використання туристично-рекреаційних ресурсів у 2011 році. Л. І. Новосельська висунула ідею екологізації фінансового механізму розвитку курортно-рекреаційних територій на прикладі Львівської області у 2006 році.

Наша магістерська робота має **на меті** дослідити туристично-рекреаційну привабливість природних національних парків Львівської області, а також проаналізувати вплив внутрішнього конфлікту на розвиток туризму в цьому регіоні. Робота розглядає питання збереження природного середовища, створення інфраструктури для туризму та рекреації, а також ідентифікує можливості використання природних ресурсів для стимулювання соціального та економічного розвитку.

Об'єктом дослідження виступає рекреаційна привабливість національних парків Львівської області, а також практичне застосування рекреаційних ресурсів для розвитку туризму у вибраному регіоні.

Предмет дослідження: національні парки Львівської області (Яворівський, Королівські Бескиди, Сколівські Бескиди, Бойківщина, Північне Поділля), природні, історико-культурні, інфраструктурні ресурси, задоволення туристичних потреб.

Наукова новизна роботи полягає в комплексному дослідженні туристично-рекреаційної привабливості національних парків Львівської області. Робота вирізняється аналізом рекреаційних ресурсів регіону, детальним вивченням проблем туризму та якості інфраструктури, а також включенням глобального контексту через дослідження історії створення національних парків у світі та класифікації природоохоронних територій.

Новаторськість проявляється у використанні новітніх методів дослідження привабливості національних парків для туризму, аналізі історико-культурних ресурсів парків, врахуванні соціально-економічної інфраструктури та особливостей історико-культурних дестинацій. Крім того, робота розглядає перспективи розвитку туризму в області, що надає практичний внесок у формування стратегічних рекомендацій для сталого розвитку туристичного сектору в даному регіоні.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання досліджених даних туроператорами для планування та реалізації туристичних послуг у національних парках Львівщини, для дослідження та вирішення проблем туристичних дестинацій, аналіз методів дослідження туристичної привабливості парків надає змогу якісно оцінити їх стан, можливості реалізації привабливості туристичних ресурсів у туристичному секторі. Дослідження історико-культурних пам'яток дозволяє оцінити їх потенціал та виділити ключові елементи туристичної привабливості для сталого розвитку туризму в даному регіоні.

Апробація результатів роботи. Матеріали досліджень було представлено на ХУІІ міжнародній науковій конференції «Географія, економіка і туризм:

національний та міжнародний досвід» (жовтень, 2023 р. у м, Львові) та опубліковано у збірнику матеріалів конференції.

Структура і обсяг кваліфікаційної (магістерської) роботи. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (66 найменувань, з яких 2 – іноземною мовою). Загальний обсяг магістерської роботи становить 91 сторінку (у т.ч. 22 рисунки та 2 таблиці).

ВИСНОВКИ

Магістерська робота, що розглядає атрактивні об'єкти національних парків Львівщини, стала предметом глибокого аналізу та вивчення різних аспектів туризму в цьому регіоні. Здійснені дослідження дозволили визначити не лише наявний потенціал, але й ключові труднощі та можливості для подальшого розвитку. У роботі були розглянуті основні здобутки, визначені проблеми та запропоновані перспективи, які не лише заслуговують на увагу академічної громадськості, а й можуть бути основою для практичної спрямованості результатів.

Дослідження атрактивних об'єктів національних парків привело до визначення багат шарової природи та унікальних ресурсів, що можуть привертати туристів. З'ясувалося, що не лише пейзажі та природні формації, але й історичні пам'ятки визначають унікальність кожного парку. Перегляд інфраструктури дозволяє визначити наявні можливості для розвитку туризму та створення комфортних умов для відвідувачів.

Не зважаючи на потенціал, виявлені певні труднощі у розвитку туризму в парках Львівщини. Від недостатньої інфраструктури та обмеженої реклами до екологічних проблем, кожен парк має свої особливості. Проте, рекомендації щодо подолання цих труднощів включають у себе інвестиції у розвиток інфраструктури, активну рекламу та впровадження екологічних стандартів.

Аналіз природних ресурсів парків вказує на потребу в їхній більш широкій диверсифікації. Створення програм для вивчення та підтримки різноманітних екосистем, включаючи ліси, водні та гірські області, може сприяти збереженню біорізноманіття та приваблювати різні категорії туристів.

Детальний аналіз історико-культурних та природних ресурсів національних парків надав глибоке розуміння їхнього значення. Зокрема, історичні пам'ятки виявились важливим елементом для привертання туристів. Рекомендації щодо їхнього збереження та використання відкривають перспективи для розвитку історико-культурного туризму.

Географічне розташування парків має суттєвий вплив на туристичний потік. Врахування цього фактора дозволяє ефективно впроваджувати стратегії розвитку туризму та рекреації в конкретному регіоні.

Застосування різноманітних методів дослідження визначає нові напрямки для наукових досліджень у сфері туризму та природозбереження. Розширення наукового знання може вплинути на розробку більш ефективних стратегій розвитку та управління парками.

Оцінка існуючої інфраструктури та її взаємодія з екологічними питаннями визначає основу для сталого розвитку туризму в парках. Покращення та модернізація інфраструктури стають необхідністю для забезпечення комфортних умов для відвідувачів та збереження природних ресурсів.

Важливим аспектом сталого розвитку є активна взаємодія із місцевими спільнотами та стимулювання розвитку локального бізнесу. Ініціативи з підтримки місцевих виробників та рестораторів можуть сприяти економічному піднесенню регіону та покращенню якості послуг для туристів.

Туризм може виступати не лише як економічна галузь, але й як засіб соціокультурної та екологічної освіти. Розробка програм для туристів, спрямованих на вивчення та розуміння природних та культурних цінностей, сприятиме формуванню екологічно обізнаного суспільства.

Загалом, розгляд атрактивних об'єктів національних парків Львівщини в контексті туризму вимагає комплексного підходу та спільних зусиль громадськості, влади та бізнесу.

Ця магістерська робота стала важливим кроком у вивченні цієї теми, а подальші наукові та практичні дослідження будуть спрямовані на поглиблення знань та розробку конкретних стратегій для сталого розвитку туризму в даному регіоні.